

Hàbits Socials i Promoció de la Lectura

2013/2014

Codi: 42958

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
4313816 Biblioteca escolar i promoció de la lectura	OB	0	2

Professor de contacte

Nom: Mireia Manresa Potrony

Correu electrònic: Mireia.Manresa@uab.cat

Utilització d'idiomes

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Prerequisits

No s'hi estableixen prerequisits.

Objectius

El mòdul se centra en l'anàlisi dels hàbits lectors en els contextos socials i els factors que incideixen en la seva realitat, en base als fonaments teòrics i l'estudi de casos. S'identifica el rol de l'escola i de la biblioteca en el foment de la lectura i la incidència de les polítiques de promoció lectora.

Competències

- Biblioteca escolar i promoció de la lectura
- Contextualitzar l'activitat professional en les pràctiques i els hàbits lectors de les societats actuals, així com en els processos d'aprenentatge escolars.
- Desenvolupar estratègies de cooperació per a treballar en equip.
- Desenvolupar estratègies d'innovació, creativitat i emprenedoria en l'àmbit de la biblioteca escolar i el foment de la lectura.
- Desenvolupar valors professionals que incloguin ètica, en particular, el respecte a la diversitat d'opinions i de manera de ser i de fer.
- Dissenyar, planificar i avaluar projectes de biblioteca, de plans de lectura de centre i de promoció social de la lectura adequats al context.
- Dominar i aplicar les TIC en els processos de gestió i difusió en un context de biblioteca 2.0.
- Que els estudiants tinguin les habilitats d'aprenentatge que els permetin continuar estudiant, en gran manera, amb treball autònom a autodirigit
- Relacionar i difondre les activitats culturals i de lectura, tant dels projectes propis com del context social, a través dels instruments adequats.
- Tenir coneixements que aportin la base o l'oportunitat de ser originals en el desenvolupament o l'aplicació d'idees, sovint en un context de recerca

Resultats d'aprenentatge

- Analitzar el context i els objectius d'actuació en relació amb els marcs teòrics sociològics i etnogràfics de la lectura.
- Desenvolupar estratègies de cooperació per a treballar en equip.
- Desenvolupar valors professionals que incloguin ètica, en particular, el respecte a la diversitat d'opinions i de manera de ser i de fer.
- Fer propostes innovadores i creatives de foment de la lectura.
- Implementar estratègies de foment de la lectura a través d'instruments analògics i digitals.

6. Implementar estratègies de promoció de la lectura i l'hàbit lector tenint en compte els diferents factors d'influència.
7. Que els estudiants tinguin les habilitats d'aprenentatge que els permetin continuar estudiant, en gran manera, amb treball autònom a autodirigit
8. Tenir coneixements que aportin la base o l'oportunitat de ser originals en el desenvolupament o l'aplicació d'idees, sovint en un context de recerca
9. Utilitzar les diferents possibilitats de les TIC en el desenvolupament de les activitats de foment de la lectura.

Continguts

- Estudis sociològics i etnogràfics sobre hàbits lectors: impacte, resultats i implicacions.
- Factors i entorns d'influència: família, societat, escola. El desenvolupament de la identitat lectora a través de comunitats de pràctica lletrada.
- La construcció de l'hàbit lector en els centres educatius: perfils lectors i línies d'intervenció docent.
- El paper de les biblioteques en el foment de la lectura: impacte de la col·lecció i ampliació de serveis.
- Les polítiques de promoció lectora: plans institucionals de lectura, recursos i iniciatives de suport.
- Accions de foment de la lectura en biblioteques: formats i destinataris.
- L'impacte del nou espai digital en les pràctiques i formes d'accés a la lectura

Metodologia

L'activitat formativa es desenvoluparà a partir de les dinàmiques següents:

Classes magistrals

Anàlisi de materials impresos i digitals

Realització i presentació pública d'activitats / treballs

Resolució de casos / problemes / exercicis de manera virtual a través de diferents possibilitats de les TIC

Lectura i debat bibliogràfic en fòrums virtuals

Tutories en línia

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Activitats d'anàlisi, selecció i valoració de materials d'aula	18	0,72	
Tipus: Supervisades			
Seguiment i realització dels treballs i lectures / Participació en els fòrums virtuals	82	3,28	
Tipus: Autònomes			

Avaluació

L'avaluació es farà a partir de les activitats lliurades que seran comentades pel professorat.

Es tindrà en compte també la participació en els fóruns i a l'aula. Les activitats han de fer ús de les lectures de cada Tema.

Per poder-se acollir a l'avaluació continuada l'alumne ha de presentar i aprovar un 80% de les activitats. En cas contrari, es considerarà No presentat.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Activitats de diagnòstic sobre hàbits lectors en situacions donades	15%	0	0	1
Activitats d'anàlisi de propostes de promoció de la lectura en contextos escolars, institucionals i digitals	20%	0	0	1
Assistència i participació a les activitats presencials i virtuals	25%	0	0	2, 3, 7, 8
Disseny d'una estratègia de promoció de la lectura utilitzant les TIC per aplicar en un context determinat	20%	0	0	4, 5, 9
Proposta d'estratègies per a la construcció d'hàbits lectors adaptades a un diagnòstic previ	20%	0	0	2, 4, 6

Bibliografia

Llibres

Asta, Grazia; Federighi, Paolo (eds.). El público y la biblioteca: metodologías para la difusión de la lectura . Gijón: Trea, 2000.

Baró, Mònica; Mañà, Teresa. Estudi sobre les accions de foment de la lectura a les biblioteques públiques de Catalunya [en línia]: [informe encomanat per la Direcció General de Cooperació Cultural de la Generalitat de Catalunya]. Barcelona: Universitat de Barcelona. Observatori sobre Biblioteques, Llibres i Lectura, 2009. Disponible a: <http://diposit.ub.edu/dspace/bitstream/2445/27426/1/Estudi_foment_lectura.pdf>.

Baudelot, Ch.; M. Cartier; Ch. Detrez (1999): Et pourtant ils lisent... Paris: Seuil

Clark, C. Informes sobre hàbits de lectura del National Literacy Trust (Anglaterra). En línia: http://www.literacytrust.org.uk/research/nlt_research

Chartier, R. (dir.) (1985). Pratiques de la lecture. París: Editions Rivages.

Chartier, A.M.; J.Hebrard (1994): Discursos sobre la lectura (1880-1980) . Barcelona: Gedisa).

Colomer, T. (2008): "Entre la normalitat i el desinterés: els hàbits lectors dels adolescents". A: T. Colomer (coord.). Lectures adolescents. Barcelona: Graó, 19-57. Es pot llegir en línia a <http://gretel.cat/>

Colomer, T. (2007): Andar entre libros. México: Fondo de Cultura Económica, Zona ed.

Colomer, T.; Manresa, M. (2008): "Lectures adolescents: entre la llibertat i la prescripció". A: Mirades i veus:

recerca sobre l'educació lingüística i literària en entorns plurilingües. Barcelona: Graó

Court, Joy (ed.). Read to succeed: strategies to engage children and young people in reading for pleasure . London: Facet, 2011.

De la tradición oral a la sociedad de la información: prácticas y tendencias actuales de la lectura. México: Consejo Nacional para la Cultura y las Artes, 2008

Duran, C.; Manresa, M. (2008): "Entre països: l'acció educativa al nostre entorn". A: T. Colomer (dir.), Lectures adolescents. Barcelona: Graó. Es pot llegir en línia a <http://gretel.cat/>

Gómez Soto, I. (1999). Mito y realidad de la lectura. Madrid: Endymion.

Hall, C; Coles, M. (1999). Childre'ns reading Choices. London: Routledge.

Lahire, B. (2004). Sociología de la lectura. Barcelona: Gedisa.

Lazarillo, Grupo. Lecturas y lectores en la ESO. Una investigación educativa. Santander: conselleria de Educación. Gobierno de Cantabria.

Lebrun, M. (2004). Les pratiques de lecture des adolescents québécois. Sainte-Foy (Quebec): Multimondes.

Leveratto, J.-M. (2008). Internet et la sociabilité littéraire. París: bibliothèque publique d'information / Centre Pompidou.

Manresa, M. (2013). Els hàbits lectors dels adolescents. Fonaments per a la intervenció educativa. Barcelona: Rosa Sensat.

Millán, José Antonio (coord.). La lectura en España: informe 2008: leer para aprender. Madrid: Fundación Germán Sánchez Ruipérez: Federación de Gremios de Editores de España, 2008.

Petit, M. (1999): Nuevos acercamientos a los jóvenes y la lectura. México: Fondo de Cultura Económica.

Rouxel, Annie (2005). Lectures cursives: quel accompagnement? París: Delagrave Edition / CRDP Midi-Pyrénées.

Sarland, C. (2003): La lectura en los jóvenes: cultura y respuesta. México: Fondo de Cultura Económica.

Elkin, Judith. Reading and reader development: the pleasure of reading. London: Facet, 2003

Ramírez Leyva, Elsa Margarita (coord.). La biblioteca pública y la formación de lectores en la sociedad de la información: memoria. México: Universidad Nacional Autónoma de México, 2008

Articles en publicacions periòdiques

Aliagas, C.; Manresa, M. i Vilà, M. (2011). "Què llegeixen els "no-lectors"?". ARTICLES de Didàctica de la Llengua i de la Literatura 53 (Monografia: Què llegeixen els "no lectors"?): 7-11. ISSN:

Aliagas, C. (2011). "Llegir en temps de lleure. Estudi de cas d'una colla d'adolescents amb el virus de la deficiència lectora". ARTICLES de Didàctica de la Llengua i de la Literatura 53 (Monogràfic: Què llegeixen els "no lectors"?): 45-57.

Aliagas, C.; Castellà, J. M.; Cassany, D. (2009): "Aunque lea poco, yo sé que soy listo. Estudio de caso de un adolescente que no lee literatura". Revista OCNOS 5, p. 97-112.

Casas Poves, Joana ; Ventura Núria La promoció de la lectura a les biblioteques públiques. Anuari de l'Observatori de Biblioteques, Llibres i Lectura. 2010-2011, p. 129-141. Disponible a:<http://www.raco.cat/index.php/AnuariObservatori/article/view/262533>

Daura i Jorba, Antoni. La promoció de la lectura a les llibreries. Anuari de l'Observatori de Biblioteques, Llibres i Lectura. 2010-2011, p.152-157. Disponible a:

<http://www.raco.cat/index.php/AnuariObservatori/article/view/262537>

Díaz-Plaja, Ana; Àlex Cosials La promoció de la lectura a l'escola. Anuari de l'Observatori de Biblioteques, Llibres i Lectura. 2010-2011, p. 142-151 Disponible a:<http://www.raco.cat/index.php/AnuariObservatori/article/view/262536>

Manresa, Mireia (2011): "Retrat del lector literari feble: del desert a l'oasi de lectura". Articles de Didàctica de la Llengua i la Literatura 53, 12-24.

Manresa, Mireia (2009): "El hábito lector a través de la voz adolescente: de la vida al texto". Lectura y vida (revista latinoamericana de lectura), núm. 4, año 30 (diciembre), 32-42

Manresa, Mireia (2009): "Lecturas juveniles: el hábito lector dentro y fuera de las aulas". Textos. Didáctica de la Lengua y la Literatura 51 (abril, mayo, junio), 44-54.

Manresa, M. (2010). "Los buenos lectores como minoría: una falsa élite". 32è congrés Internacional de l'IBBY. Santiago de Compostela, 8-12 de setembre. En línia: <http://www.ibby.org/index.php?id=1123&L=3>

Mañà, Teresa; Lluís Agust; M. Teresa Barrios Cerrejón; Núria Ventura; Anna Villarroya. La promoció de la lectura a Catalunya (2008-2009). Anuari de l'Observatori de Biblioteques, Llibres i Lectura. 2010-2011, p.71-87. Disponible a: <http://www.raco.cat/index.php/AnuariObservatori/article/view/209618>

Marchamalo, J. (2004). "El mapa del tesoro".A: diversos autors. Anuario sobre el libro infantil y juvenil. Madrid: SM

Villarroya, Anna; Maite Barrios Estudis i recerca sobre edició i hàbits lectors. Anuari de l'Observatori de Biblioteques, Llibres i Lectura. 2010-2011, p. 169-180. Disponible a: <http://www.raco.cat/index.php/AnuariObservatori/article/view/262958>

Estudis sobre hàbits lectors consultables en línia a la web de l'Observatori de Biblioteques, Llibres i Lectura de la UB: <http://www.bib.ub.edu/recursos-informacio/guies-tematiques/informacio-documentacio/habits-de-lectura/>